

Ministerie van Defensie

Informatie- bijeenkomst Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

Fryske Marren 21 november 2024

Ernstig verslechterde veiligheidssituatie

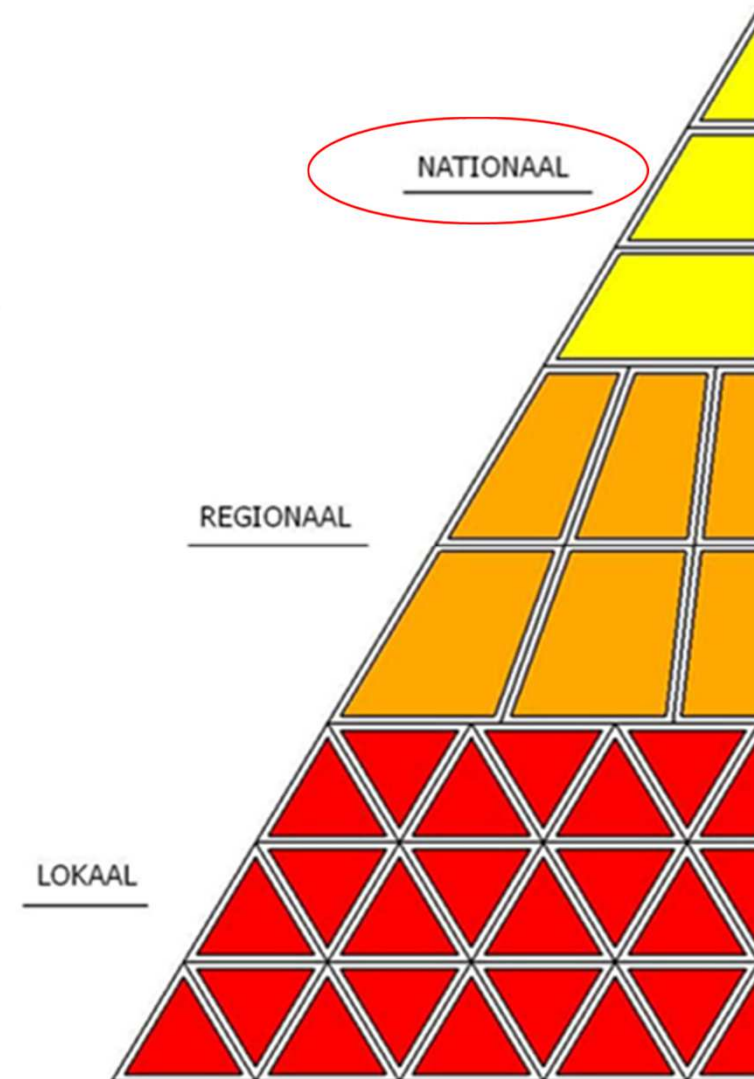
Wereldwijd ervaren landen steeds meer dreiging door verschuivende machtsverhoudingen. Al jaren versterken potentiële tegenstanders hun krijgsmachten. Steeds vaker is sprake van hybride conflictvoering: desinformatie beïnvloedt onze democratieën en cyberaanvallen bedreigen de vitale infrastructuur. De ruimte militariseert en schaarse grondstoffen leiden vaker tot conflict. Het doel is telkens hetzelfde: de stabiliteit ondermijnen om invloed en macht te kunnen verwerven.

Welke fase zitten we nu – planMER

1. Een planMER is een **onderzoeksrapport** waarin de impact van plannen op de leefomgeving wordt onderzocht.
2. **Effecten op de fysieke leefomgeving** in voor alle onderzoekslocaties worden beeld gebracht.
3. **Transparant** en **navolgbaar** rapport waarin deze effecten beoordeeld worden. **Geen weging**. Dat is aan politieke besluitvorming.
4. Onderzoek ‘**op hoofdlijnen**’ om tot een **voorkeursalternatief** te komen. Hiernain diverse fases nader en gedetailleerder onderzoek plaats.

5 juli 2023

Start Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (kamerbrief NPRD)

18 dec 2023 – 12 feb 2024
Terinzagelegging NRD, voor het indienen van zienswijzen

31 mei 2024

Reactie Ministerie van Defensie op ingediende zienswijzen (nota van antwoord)

September 2024
Voorlopige onderzoeksresultaten planMER gereed

Begin 2025

Afronding planMER

Begin 2025

Vaststelling Ontwerp Nationale Beleidsvisie NPRD door het kabinet (inclusief voorkeursalternatieven)

2025

Reactie Ministerie van Defensie op ingediende zienswijzen (nota van antwoord)

15 dec 2023

Vaststelling Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) door het kabinet, als startschot voor het onderzoek naar de milieueffecten (planMER)

Januari t/m september 2024

Onderzoek naar de milieueffecten van de verschillende ruimtebehoeften (planMER)

Juni – Juli 2024

Informatiebijeenkomsten in iedere provincie

September – December 2024

- Aanvullende regionale informatiebijeenkomsten voor locatie specifieke behoeften (met directe ruimtebehoefte)
- Gesprekken tussen Defensie en medeoverheden over de uitkomsten van de onderzoeken en mogelijke (voorlopige) voorkeursalternatieven

Begin 2025

Terinzagelegging Ontwerp Nationale Beleidsvisie NPRD, voor het indienen van zienswijzen

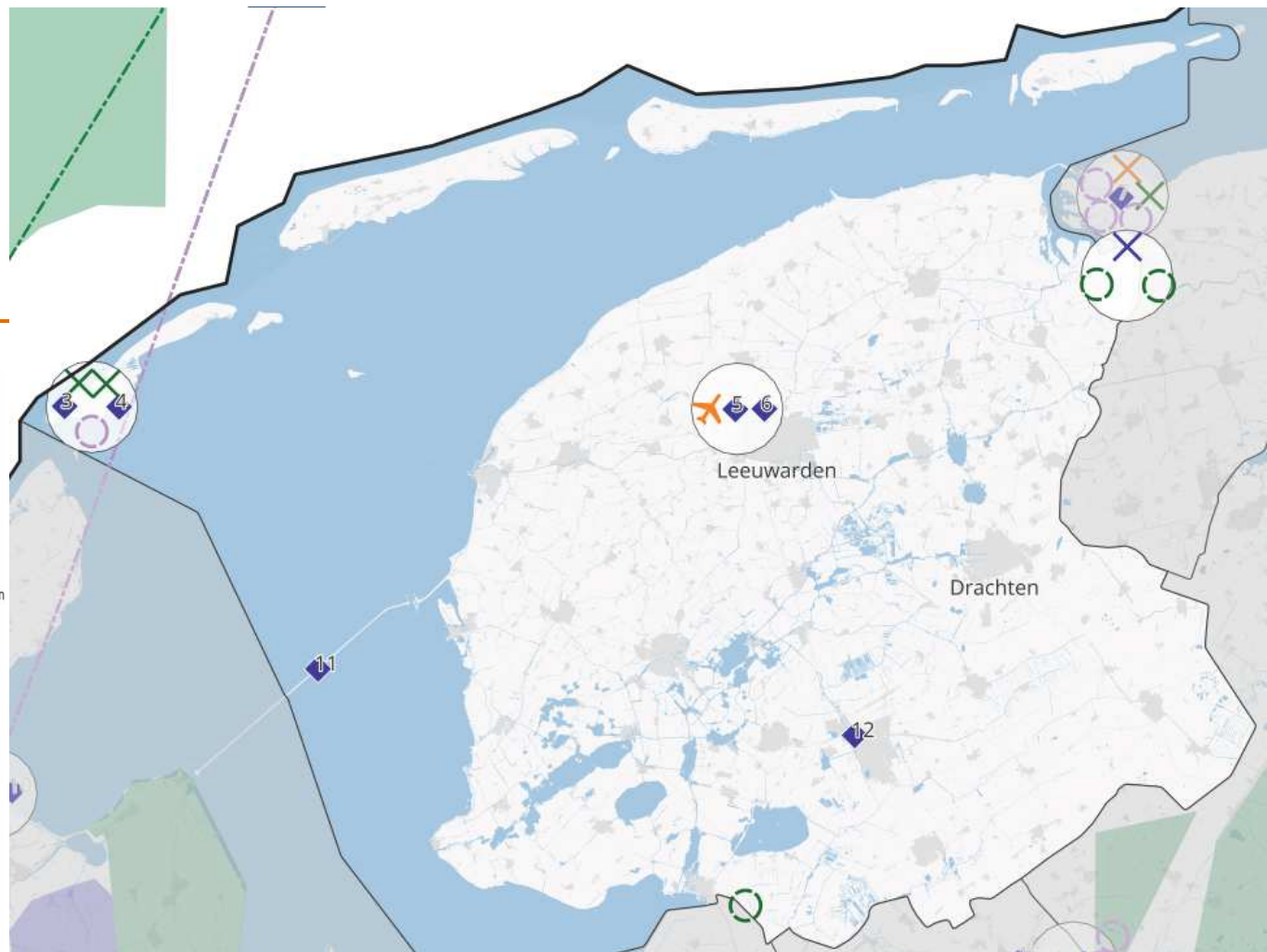
2025

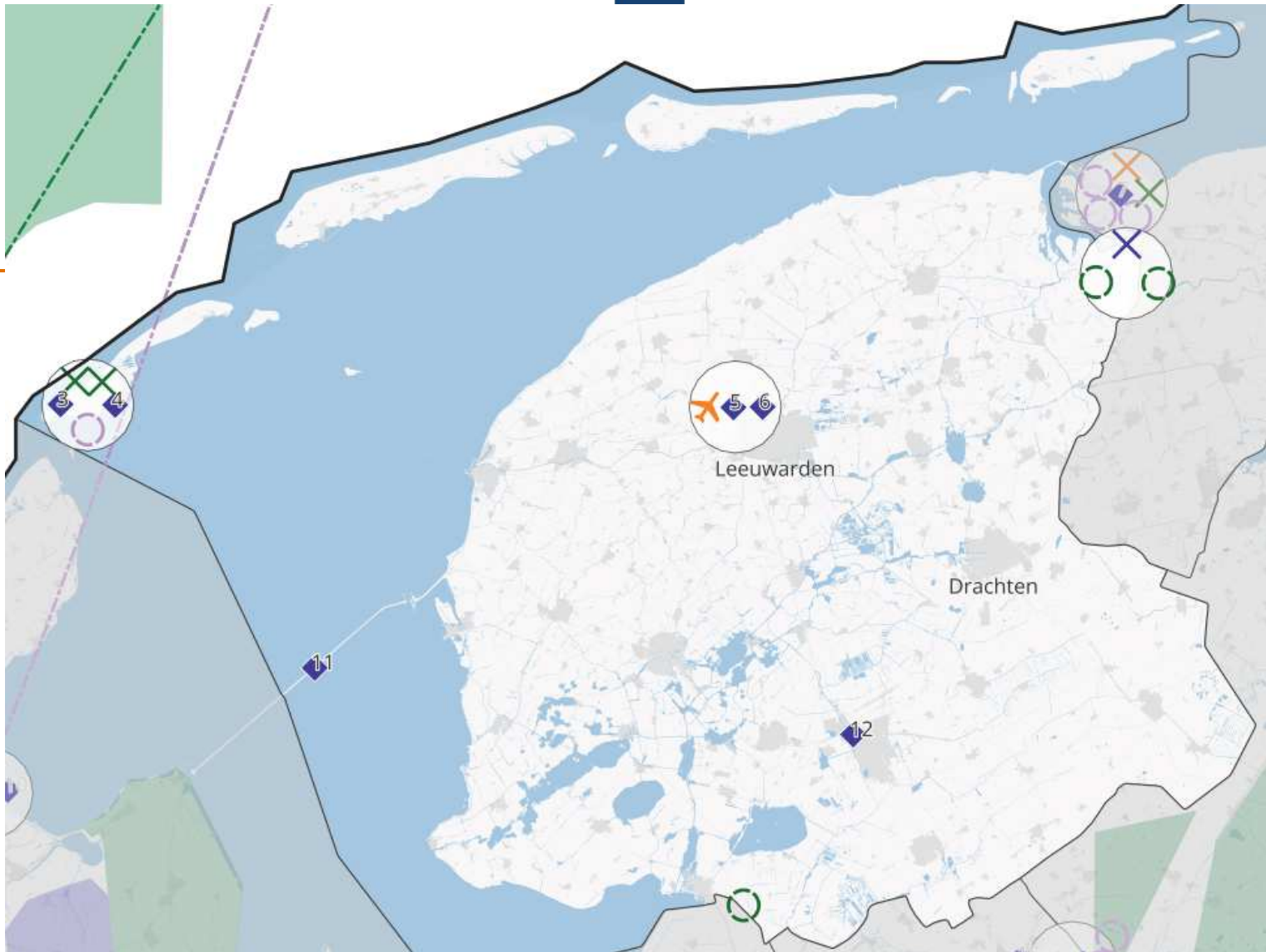
Vaststelling Nationale beleidsvisie NPRD door kabinet

Overzichtskaart Provincie Friesland

- Helikopterlandingsplaatsen
 - Versterken en concentreren van ondersteunende eenheden
 - Extra locatie grootschalige munitieopslag
 - Nieuwe munitieopslag SIC
 - Uitbreiding van het bestaande springterrein Reek
 - Nieuw terrein voor oefenen met explosieven (springterrein)
 - Oefengebied
 - Oefenen in verstedelijkt gebied
 - Amfibisch oefengebied
 - Gegarandeerde havencapaciteit Host Nation Support
 - Toename gebruik jachtvliegtuigcapaciteit
 - Korte/smalle onverharde landingsbaan tactisch luchttransport
 - Onbemande drones**
 - Stationering onbemande drones voor cargo
 - Corridors naar oefengebieden alternatief 1: Directe vliegroute van en naar oefengebieden
 - Corridors naar oefengebieden alternatief 2: Zoveel mogelijk vermijden van gevoelige gebieden
 - Corridors naar Deelen alternatief 1: Directe vliegroute van en naar oefengebieden
 - Corridors naar Deelen alternatief 2: Zoveel mogelijk vermijden van gevoelige gebieden
- Laagvlieggebieden**
 - Alternatief 1: Huidige laagvlieggebieden
 - Alternatief 2: Nieuwe laagvlieggebieden
 - Onbemande maritieme helikopters**
 - Onbemande maritieme helikopters
 - Alternatief 1: Directe route
 - Alternatief 2: Langs vaarroute
 - Alternatief 3: Ontzien van kwetsbare gebieden
 - Locatiespecifieke behoeften

Ministerie van Defensie

Behoefte 3 Nieuwe munitieopslag voor Snel Inzetbare Capaciteit (SIC)

Wat is de behoefte?

- Eisen vanuit de NAVO over Snel Inzetbare Capaciteiten (SIC) zijn aangescherpt.
- We moeten sneller kunnen reageren
= *Notice to Move* (NTM) moet korter
- Meer munitie nodig voor inzet

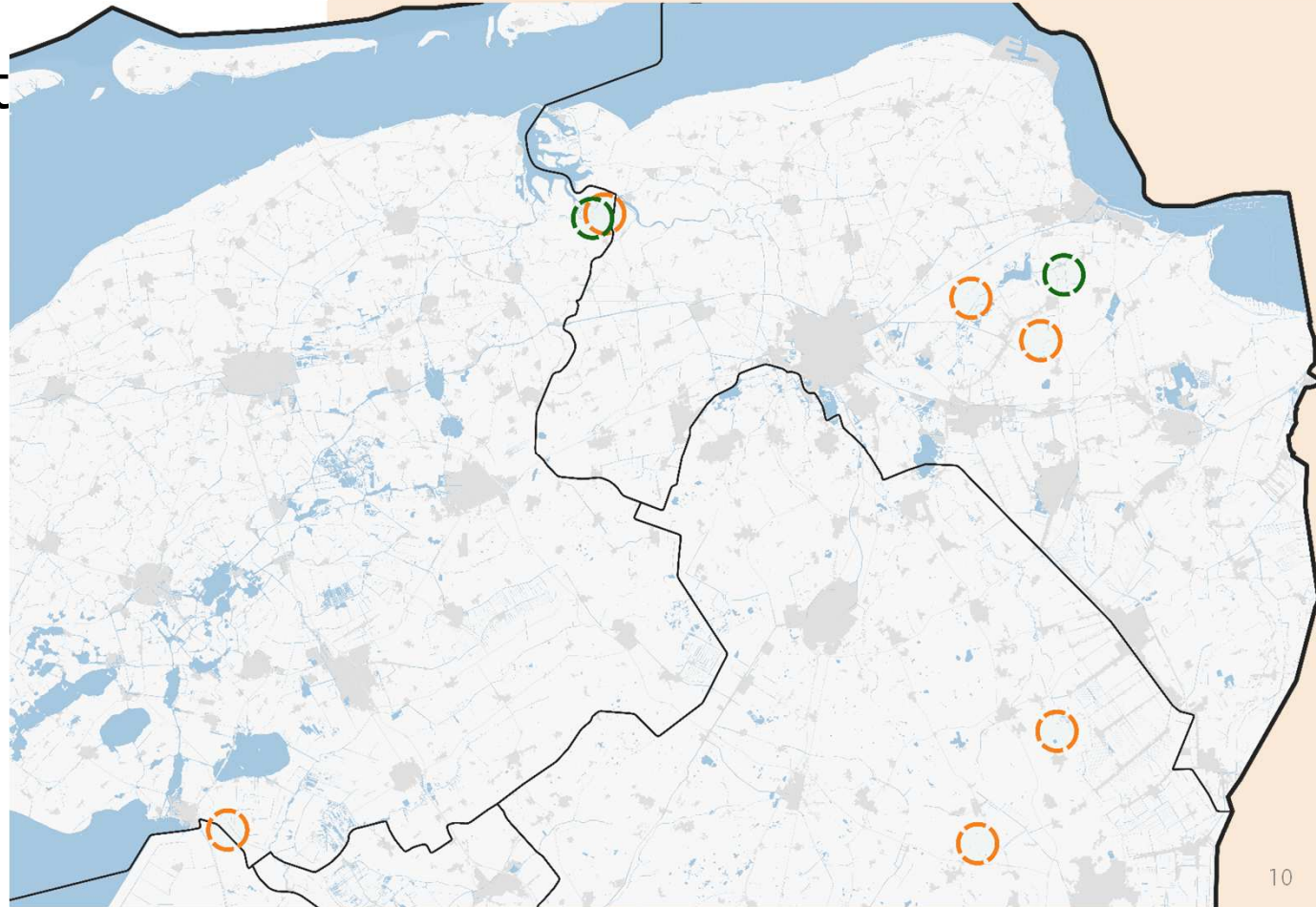
Eisen aan de locaties?

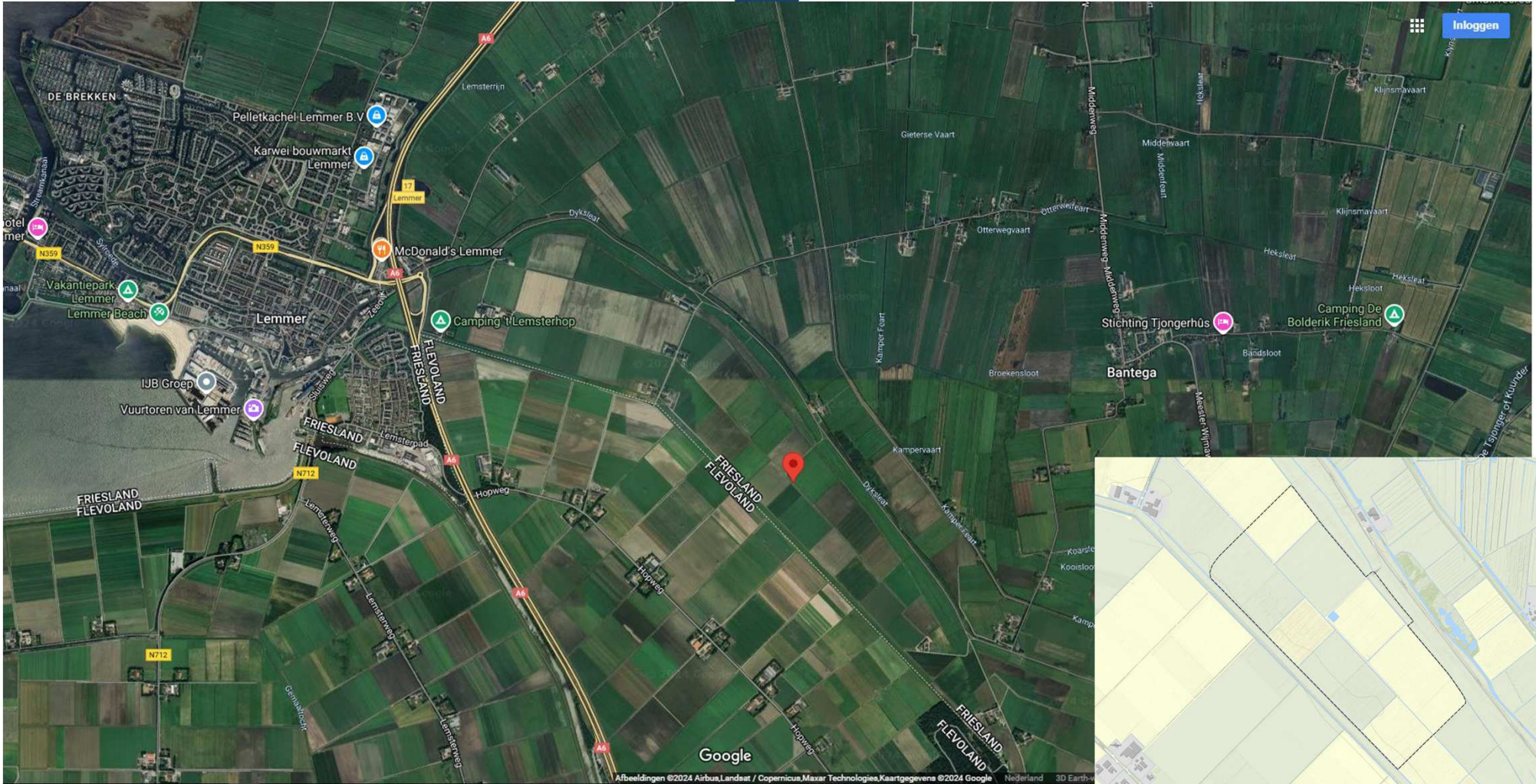
- Minimale omvang 22 hectare
- Dichtbij de Eemshaven
- In de buurt van een grootschalige munitieopslag

Te onderzoeken alternatieven

- Lemmer
- Kollumerwaard-Oost
- Wezup
- Slochteren
- Luddeweer
- Exloo
- *Oude kruitfabriek
Kollumerwaard*
- *Tjuchem*

Het beoordelingskader planMER 1/2

Thema	Aspect
Gezonde en Veilige Leefomgeving	Geluid
	Luchtkwaliteit
	Externe veiligheid
	Licht
Bodem en water	Bodem
	Oppervlaktewater
	Grondwater
	Waterveiligheid
Natuur, landschap en historie	Natuur
	Erfgoed
	Landschap
	Geomorfologie
	Archeologie

Het beoordelingskader planMER 2/2

Klimaatadaptatie	Overstromingen
	Droogte
	Rainproof
Ruimtegebruik	Recreatie
	Landbouw
	Grondeigendom
	Energienetwerken
Energie en Circulariteit	Netcapaciteit
Defensiespecifiek	Geschiktheid voor militair gebruik
Raakvlakken	Interferentie met Rijksbelangen
	Interferentie met radioastronomie

Toevoegingen vanuit de zienswijzen:

- Uitbreiding aspect trillingen

Uitleg ABC zonering

Wettelijke kaders (Besluit kwaliteit leefomgeving) met betrekking tot de explosieaandachtsgebieden rond munitieopslag (A, B, C). Hier gelden de volgende beperkingen:

Explosieaandachtsgebied A (400 meter):

- Geen beperkt, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties;
- Geen autowegen, autosnelwegen spoorwegen, vaarwegen of parkeerterrein voor meer dan 10 motorvoertuigen;
- Geen agrarische activiteiten die een meer dan incidentele aanwezigheid van enkele personen vereisen.

Uitleg ABC zonerings

Explosieaandachtsgebied B (700 meter):

- Geen beperkt, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties.

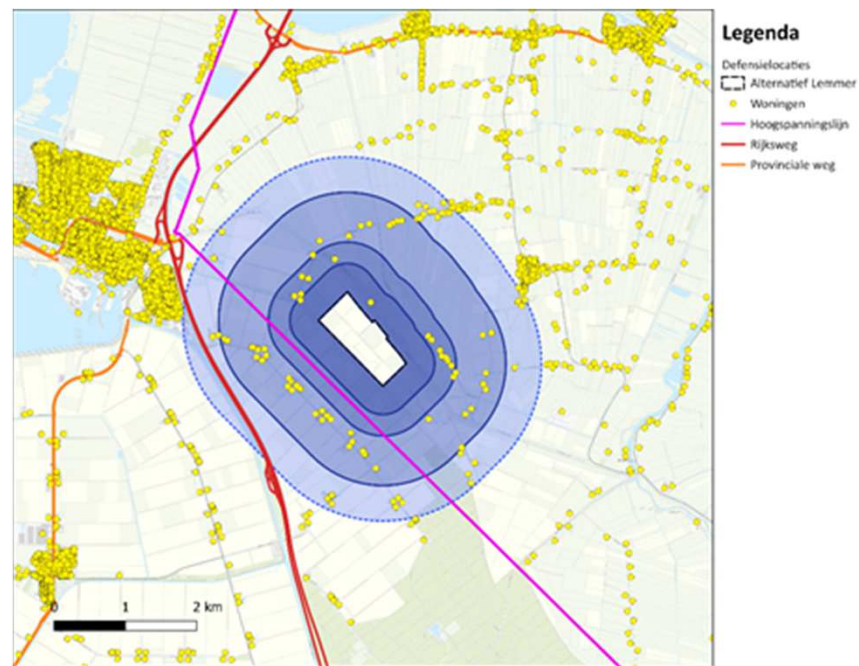
Explosieaandachtsgebied C (Klein: 1400 meter, Groot: 1900 meter):

- Geen gebouwen waarin een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is met: vlies- of gordijngewels en grote glasoppervlakten.

Externe veiligheid

Overzicht met **het aller slechtste scenario** voor zones ABC. Deze zones zijn voor alle onderzochte locaties het uitgangspunt voor het planMER onderzoek

Externe veiligheid Lemmer

Externe veiligheid in uw omgeving

Afstand	Lemmer 68 ha	Kollumerwa ard-Oost 100 ha	Kollumerw aard-West 28 ha	Luddeweer	Slochteren	Exloo	Wezup zweeloo	Tjuchem
400 m (A- Zone)	2	2	0	11	7	7	1	1
700 m (B- Zone)	16	5	0	29	22	8	2	9
1400 m (C- zone klein)	69	15	4	81	71	17	24	120
1900 m (C- zone groot)	105	480	31	117	222	158	85	180

VRAGEN?

